

Verf. *Sed huic distinctioni.*

17 Ubi constat de possessione tertii, qui se opposuit, sententia executioni mandatur absque præjudicio possessionis, cujus effectus est, ut victor succedat in jus, & actionem, quæ superato competebar, & eadem experiri poterit viâ ordinariâ adversus possidentem, qui privati sua possessione nequibit summarie, quamvis victor in continenti probet victi dominium. Vide Salgad. Scacc. & Cancr. ubi proximè. Hoc apud nos proculdubio observabitur, cum semper cum tertio ordinariâ viâ agatur, & plenarie jura partium discutiantur, sicut prænotatur numero precedenti.

Verf. *Primum, ubi contradictor.*

18 Quoties tertius possessorem se probat, dominium allegans, ut executionem impediat, victori incumbit probatio domini debitoris. Cancr. numero 67. & 68. Scacc. d. limitat. 6. memb. 4. numero 85. Salgad. numero 64. qui & duas conclusiones subsequentes, in quibus idem est juris, comprobant, & Cevall. d. quæst. 16. numero 16. Salgad. d. cap. 8. numero 87.

Verf. *Quartum, tribus his.*

19 Hæc quæ hac conclusione, & quinta exprimuntur, de jure nostro, & praxi nequeunt observari, cum plenario judicio agatur cum tertio oppositore. Adde Cancr. d. cap. 16. num. 78.

Verf. *Sextum, majorem dubitationem.*

20 Si tertius, qui se opponit, agnoscat dominium ad victum spectare, nec justam causam possessionis, quam obtinet, ostendat, in eum executio procedet. Cancr. variar. part. 2. cap. 16. num. 80. Salgad. de Reg. protect. part. 4. cap. 8. num. 95. & 360. ubi quod non prodest tertio fraudulenta possessio, Pichard. supra part. 2. §. 2. num. 11.

Verf. *Octavo hic colligitur.*

Sequitur Cancr. num. 82.

Verf. *Decimo, ex his constat.*

21 Non impedit executionem tertius, qui non habet actualem possessionem rei, quæ petitur, sed jus duntaxat ad eam adipiscendam. Cancr. dict. cap. 16. num. 92.

Ad Num. 5.

22 Mertus exequutor tenetur admittere oppositionem tertii, & super ea pronunciare. Salgad. part. 4. cap. 6. num. 75. Cancr. part. 2. cap. 2. num. 267. Azeved. in l. 6. num. 7. tit. 17. lib. 4. Recopil. Cur. Philip. part. 2. §. 26. num. 2. Menoch. de arbitrar. lib. 2. cap. 38. num. 8. Peguera decis. 138. Joseph. Ludovif. decis. 26. num. 15. Cevall. tract. de cognit. per viam violent. quæst. 16. ex num. 42. Similiter exceptionem falsitatis, vel nullitatis excipiet, ut ad judicem mandantem remittat decisionem, Idem

num. 50. Azeved. ubi proximè, de quo fusè Salgad. d. cap. 6. per tot.

Verf. *Postremò illud.*

Idem observat Azeved. num. 8. & in praxi servatur, ut videre licet apud Practicos nostrates præcitatos supra, num. 4. & 16.

Verf. *Hæc denique obtinent.*

Quæ de oppositione tertii adversus sententiam sunt præmissa, pariter locum habent in publicis instrumentis, quibus lege parata tribuitur executio. Cancr. supra part. 2. cap. 16. num. 97. Cevall. dict. quæst. 16. in princip. nullum enim quoad executionem inter hæc versatur discrimen. Cancr. ibidem. Menoch. lib. 3. pres. 13. numero 10. & Interpretes promiscuè de illis verba agere solent, sicut ex laudatis supra, numero 4. constabit, ut ex Pichard. p. 2. §. 2. numero 6. Paz tom. 1. part. 4. cap. 4. numero 3.

Ibi: *Sed an instrumenta.*

Licet ex lege, vel statuto instrumenta publica paratam obtineant executionem, in tertium tamen exequi non permittuntur. Gutierrez. pract. lib. 1. quæst. 114. Cevall. supra d. quæst. 16. per tot. Salgad. d. cap. 8. num. 85. Azeved. in l. fin. num. 12. tit. 21. lib. 4. Recop. Amat. variar. resolut. 13. num. 33. Merlin. de pignor. lib. 3. quæst. 41. num. 13. Pichard. ubi proximè. Parladot. d. cap. fin. part. 4. §. 5. num. 1. Qui duo fusè tradunt, quando in tertium executioni sit locus. Paz d. part. 4. cap. 1. num. 50.

Est aliud oppositionis genus in foro frequentissimæ, quoties debitor qui solvendo non est, executivè convenitur, & tertius se opponit, non dominium, vel possessionem rei pro executione captæ, sed se jure potiorum creditorem asserens, ut sibi prius quàm alteri ex distractione bonorum persolvatur: quo casu apud nos praxis obtinuit, ut fopitæ executionis viâ ordinariâ, inter creditores de prælatione disceptetur: quo peracto judicio, executio ad effectum perducitur, ac juxta prælationis sententiam æs alienum exsolvitur. Salgad. de Reg. protect. part. 4. cap. 8. num. 65. ubi plures, Carleval. fusè de judic. tom. 2. disp. 12. per totum. & alii supra memorati, num. 4.

Sunt tamen qui sentiunt, executionem non impediri, sed primo, qui executionem petit, solvendum: quos laudat Carleval. num. 10. Alii videntur executivâ viâ procedendum usque ad subhaftationem, pecunieque sequestranda interim donec super prælatione pronuncietur, ut creditoribus suo ordine sententia satisfiat. Sic docuerunt Gregor. Lop. in l. 11. gloss. 1. tit. 14. p. 5. & alii, quos refert, ac sequitur Carleval. num. 17. Quicquid de jure sit, usus forensis nostratum ex l. 41. tit. 4. lib. 3. Recopil. inductus multum æquitatis præ se ferre videtur, ut temperata viâ executivæ violenta celeritate, miseris ære alieno oneratis temporis angustia relaxentur, ut vel pecuniam quærere valeant, vel à creditoribus inducias impetrent: quod sæpe contingit,

CAPUT XVII.

tingit, quo evitant ingens dispendium, quod suis bonis sub hasta divenditis experiuntur. Benè verum est, nonnunquam debitores ea benignitate abuti, objicientes suppositos creditores, ut executionem suspendant, cui cautum judicem obviam ire oportebit, quod mihi conjudici in Supremo Prætorio evenisse recordor.

SUMMARIUM.

- 1 De interdicto, quod de interim vocatur, qui egerint, recensentur.
- 2 Hoc interdictum spectat ad possessoria remedia adipiscenda, retinenda, ac recuperanda.
- 3 Propriè appellatur interdictum, & de vocis etymologia.
- 4 Sententia est interlocutoria, qua in eo judicio profertur.
- 5 Eam judex qui tulit, non valet revocare.
- 6 Quod interdictum est preparatorium ad judicium principale possessorium, & ante hoc inchoatum exerceri potest.
- 7 Utrum competat solum possidenti.
- 8 Desiderat causam summariam cognitionem, & judex potest ex officio procedere.
- 9 Sufficit semiplena probatio.
- 10 Testes in hoc judicio summarissimo examinari an prosint quoad principale, & è contra?
- 11 Non sit probationum publicatio, nec observantur alia solemnia judiciorum.
- 12 Non restituitur minor. & num. 33.
- 13 In judicis alius possessoris non denegatur restitutio, & quid in tenuta.
- 14 In eo interdicto non obijciuntur repulsa testibus. Aliud in possessoris judicis servatur, num. 19.
- 15 Ex eo non datur aliqua possessio, sed mera detentatio.
- 16 Filio litiganti in patrem super alimentis, ea interim dum lis pendet, assignari solent.
- 17 Supplicare an liceat, & num. 31.
- 18 De instrumenti ediri falsitate objectio non auditur: quod limitatur.
- 20 In judicio tenuta an repulsa in testes admittantur?
- 21 Hoc interdictum an simile judicio tenuta?
- 22 Utrum possit concurrere idem interdictum cum tenuta?
- 23 Comperit detentatori, vel naturaliter possidenti.
- 24 Utrum ex eo interdicto manutenendus qui habet contra se juris presumptionem? & num. seqq.
- 25 Si uterque litigans probet se possidisse lris mora tempore, superabit qui de antiquiore possessione docuerit.
- 26 Manentio ex hoc interdicto an cesset, prolata in causa principali sententia in detentatorem, à qua ipse provocavit?
- 27 Dicere in hoc judicio de nullitate non licet, nec conceditur privilegii restitutio.
- 28 Agens interdicto hujusmodi quid probare debeat.

AD hæc, quæ velut præludia traduntur, & ad totius capituli enucleationem consulendi Menoch. de retin. possess. remed. ult. Paz tract. de tenur. cap. 2. Scaccia de appellat. quæst. 17. limit. 6. memb. 2. Ant. Gom. in l. 45. Tauri, num. 226. Matienz. de stylo Cancellar. tit. 3. cap. 1. §. 27. gloss. 4. Molin. de primogen. lib. 3. cap. 13. Constant. Roger. tract. de remed. possessor. num. 15. Cancr. variar. part. 3. cap. 14. Plot. in l. Si quando, à num. 107. C. de in lit. jurand. Marefcot. variar. lib. 1. cap. 11. Virgin. de Boccacis de interdict. Uti possidetis, cap. 20. Salgad. de Reg. protect. part. 3. cap. 13. ex num. 2. ubi plures. Molin. de justit. & jur. tract. 2. dispur. 638. num. 10.

Ad Num. 1.

De differentiis hujus interdicti, quod de interim vocant nostrates, ac Uti possidetis, latè Matienz. supra num. 19. Menoch. num. 11. Paz num. 20. sciendum est hujusmodi summarissimum interdictum à judicis officio procedens commune fore omnibus possessoriis remediis adipiscenda, retinenda, ac recuperanda, ut constat ex Menochio, qui in suo tripartito de possessione tractatu, caput triplex ultimo loco collocat de hujusce remedio agens. Observat Salgad. sup. cap. 12. num. 9. Molin. dict. cap. 13. num. 70. & 71. Scaccia d. memb. 2. num. 9. verf. Hoc possessorium. Virgin. de Boccac. num. 11. nam sicut pro retinenda possessione, ita pro adipiscenda, & recuperanda possunt contententes ad arma devenire, cui judicis auctoritate obviam ire oportet.

Ibi: *Cujus equidem praxis origo.*

Hæc prosequitur, ac refert Anton. Gom. ubi supra. Menoch. à num. 12.

Ibi: *Quod si propriam vim hujus interlocutionis.*

De etymologia verbi, Interdictum, non constat, de qua præter Pichard. Mynfinger. Oynotom. & ceteros Institutionem Expositores in §. 1. Inst. de interdict. Osuald. ad Donel. lib. 20. cap. 2. lit. M. Cujac. ad tit. Inst. de actionib. in princ. Corraf. in l. penult. num. 2. ff. de servitut. Petr. Barbosa in l. Qui prior, num. 7. de judic. Alciat. in l. 1. num. 43. de novi oper. nunciat. Ex quibus deducitur, nostrum possessorium remedium rectè interdictum nuncupari, cum prohibitorium sit, interim, ac inter duos dictum. De interdictis, & quomodo ab edictis distinguantur, videndus Cujac. observat. lib. 5. cap. 17. Alciat. lib. 3. parerg. cap. 15. fusè Pichard. rubric. Inst. de interdict.

Ad Num. 2.

Decretum quod in judicio hoc summarissimo profertur inter sententias interlocutorias recensetur, cum nec quoad proprietatem, nec quoad possessionem quicquam definit.